

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. 2 "N-rii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Cuvinte și argumente.

De Ioan Slavici.

IV.

Dar majoritatea dietei nu va voi să voteze o lege electorală dreaptă, care nu jighește pe nimeni în interesele sale legitime.

Tot ceea ce se poate.

Sunt multe semnele, că gândul celor ce au să formeze majoritatea nu e să se facă dreptate, ci să se asigureze în o nouă formă stăpânirea celor ce atâta timp au trăit din măduva muncitorilor din regatul ungar; aceasta însă nu ne privește acum, când vorba nu e, ce vor face ori nu vor face guvernul și dieta, ci ce au să voiască Românii din regatul ungar, care le sunt cuvintele de a stăruî în vruta lor și care sunt argumentele, cu care au să-și susțină părerile.

Actualul guvern a luat angagiamentul de a propune o asemenea lege și de a obține votarea ei: treaba lui e, dacă voiește ori nu în toată sinceritatea și dacă va putea ori nu să se țină de acest angagiament.

Indiferent e până chiar și ce vor fi făcând puținii reprezentanți, pe care Românii au reușit să-i trimită în dietă, și nu are nimeni să le dea sfaturi în ceea ce privește atitudinea lor, care va atârna dela o mulțime de împregiurări.

Important e, că Românii toți să fie uniți, iară ei nu vor putea să se unească și să stea strâns uniți decât dacă se vor pătrunde cu toții de gândul, că soarta lor și a urmașilor lor atârna dela statornicia, cu care vor stăruî, ca să li-se facă tuturora dreptate și numai dreptate.

Aceasta o vrea lumea întreagă, și dacă n'o va fi voind și majoritatea dietei, cu atât mai rău pentru dânsa.

Dându-ne seamă despre mersul alegerilor acum trecute, ne rămâne impresiunea, că mulți dintre candidații Românilor au căzut numai fiindcă unirea între Români n'a fost destul de strânsă. Supărări personale, ambițiuni mici, deosebiri de simțăminte și de vederi, pe ici pe colo chiar și animozități confesionale au făcut, ca candidații naționali să nu fie susținuți cu toată hotărârea și ca cei slabi de înger dintre Români să voteze chiar contra lor. Nu ar fi fost așa, dacă toți ar fi fost pătrunși de aceeași convingeri, căci interesele nu-i leagă pe oameni atât de strâns ca simțămintele și convingerile.

Puținii deputați, pe care Românii au putut să-i trimită în dietă, vor avea mare tre-cere, dacă se va învedera în fiecare zi și la fiecare ocaziune, că n'au dosul lor stau strâns uniți toți Românii din regatul ungar.

Neasemănat mai mare le va fi însă trecerea, dacă se va ști, că alături cu Românii stau și Slovaci, Sârbii și Germanii din regatul ungar, iar lucrul acesta e cu puțință numai dacă Românii nu vor susține numai interesele lor naționale, ci vor stăruî, ca tuturora să li-se facă dreptate. E

indiferent, ce vor fi făcând Slovaci, Sârbii și Germanii; Românii au să le susțină cauza chiar și fără voia lor, fiindcă așa cer interesele conviețuirii pacifice.

Dacă așa vor face Românii, poate majoritatea dietei să facă nedreptatea, pe care va fi voind-o și va rămâne, ca Coroana, lumea cea mare și Românii ei înșiși să tragă cuvenitele consecvențe.

Nu mai încapă îndoială, că domnii Andrassy, Apponyi, Polonyi Kossuth și cei de un gând cu dâșii ar voi să facă o lege, în virtutea căreia drept de alegător în regatul ungar poate să aibă numai cei ce sunt ori se declară Maghiari.

Deși majoritatea dietei ar fi însă gata să voteze o asemenea lege, în împrejurările de astăzi guvernul nu poate să susțină și s'o supună Monarchului, ca s'o sancționeze. Iși vor da deci guvernul și majoritatea dietei silința să inducă lumea în eroare, să surprindă Coroana și să facă ceea ce vreau pă-rând a fi făcut dreptatea.

Rămâne, ca Românii să-și dea silința de a scoate la iveală reaua lor credință și să-și întărească pozițiunea susținând pe cei ce vor zice: Nimic pentru noi îndeosebi; totul pentru toți de o potrivă!

Și dacă nu vor reuși!?

Mai rău decât până acum n'are să fie. Timp de vre-un pătrar de secol nu au luat parte la viața publică a regatului ungar, fiindcă nu era în viața aceasta loc și pentru dâșii.

S'au avântat acum în luptele electorale, fiindcă după cele purtate în timpul celor din urmă câțiva ani au început să creadă și să spere, că în viitor li-se va face locul cuvenit. Dacă ar fi, ca speranța lor să fie deșertă, lumea întreagă va recunoaște dimpreună cu dâșii, că au dreptate cei ce zic, că nu se poate europeniza statul ungar și că poporul român nu poate să aibă viața tignită câtă vreme statul acesta se susține așa cum e.

Ungaria la expoziția din București. Sub acest titlu «Budapesti Hir-lap» dela 16 Maiu publică un articol din penna lui Hegedüs Loránt, fost deputat și scriitor economic maghiar de frunte. El laudă progresul ce l-a făcut România, laudă mult pe dl Dr. C. Istrati, comisarul general al expoziției și scoate în relief însemnătatea că Ungaria ia parte la această expoziție, având unul dintre cele mai mari pavilioane. Prin lucrurile ce expune Ungaria — scrie — trebuie să caute a cuceri orașele din Balcani, în primul rând pe cel mai însemnat: Bucureștiul! El speră pentru industria ungară — mai ales cea de fer — foarte multe foloase dela expoziția jubilară română. Îndeamnă de altfel pe Unguri să meargă a vizita expoziția.

J A F D E M A N D A T

sau

alegerea dela Cehul-Silvaniei

De George Pop de Băsești.

La alegerea fixată pe 29 April a. c. dușmanii nostri politici au desfășurat cea mai teribilă presiune pe toate căile, cu terorizări și brutalizări revoltătoare în contra alegătorilor români.

Pe lângă aceasta au organizat bande de bătăuși, cari sub ochii administrațiunei și a jendarmeriei îi amenințau pe alegătorii români cu moarte, cu aprinderea satelor, cu omorârea candidatului.

Teroarea a fost atât de groaznică, încât alegătorii români, concentrați în Băsești în ziua alegerii, numai sub escorta armatei, adiestrată ca de război, au putut să intre în Ceh, locul alegerii, și cu toate acestea n'au fost scutiți de inzulte și de atentate cu petri rânindu-se mai mulți alegători.

Văzând contrarii numărul de trei ori mai mare al alegătorilor români au abzis toți membrii scrutiniului la 9 ore, imediat, înaintea votării, afară de președintele Moni și George Pop, ceea ce a avut de urmare suspendarea procedurii electorale, zădărnicind astfel expresiunea celor 2000 alegători prezenți și făcând cu neputință alegerea.

Alegerea nouă s'a pus pe ziua de 16 Mai a. c.

Dela datul de mai sus, până la noul termen s'au desfășurat din nou, dar' în măsură mai mare, în formală revoluție; corupțiuni, amenințări și terorizări, așa că întreg cercul electoral sămănă cu un vulcan în care clo-coteau patimile și furia șovinismului maghiar, amenințând cu moarte, aprinderi și asasinare.

Iată faptele:

Bande de bătăuși recrutați din 10 comune ungurești, din comitatul Selagiului, cari nu aparțin cercului electoral, încărcăți pe 40 cară, sub escorta jendarmeriei, sub conducerea direcțiilor administrative, au cutrie-rat zilnic comunele românești.

Carăle erau încărcate cu petrii și cu cio-mege anume pregătite, iar bandiții înarmați cu puști și revolvere.

Ajungând prin comune, spărgeau ferestrele și unde găseau câte-un Român, între urlete diavolești îl atăcau și îl băteau amenințând, că cine va cuteza a se arăta în ziua alegerii în Ceh, acela nu se va mai întoarce viu în satul său. Insuși candidatul kossuthist, preotul catolic Szentkirályi Zoltán zbiera și amenința între muieri să nu-și lase bărbații să meargă la alegere, pentru că acolo îi așteaptă moarte sigură.

Ei se acățau prin comune, ca prin surprindere precedați de un detașament de jandarmi, treceau ca furtuna, urlând și atacând

pe singuraticii, pe cari îi găseau fără armă de apărare.

În comuna Someș-Odorhei au năvălit cu furie selvatică. *Au lovit și rănit greu mulți oameni pacinici*, cari stăteau la casele lor. La ce a urmat, că la sunetul de alarmă a clopotului tras într-o dungă s'a adunat poporul să se apere, bandiții însă au fugit, iar jendarmii cu armele înainte și au oprit poporul pe loc.

În ziua alegerii, candidatul împreună cu 800 alegători români din jurul Băseștilor au intrat în Ceh sub escortă de miliție și de gendarmerie, n'au putut fi cruțați însă de inzultele și atentatele din partea contrarilor sălbatici, așa, că soldații și gendarmii au fost siliți să intre prin casele și grădinile pline de bătași, cari numai de frica armelor soldaților n'au cutezat a năvăli asupra candidatului și a alegătorilor desarmați.

Altă escortă a alegătorilor români de către Someș venia spre Ceh, mai bine de 500 la număr. Aceștia desarmați, dar fără escortă militară, au fost atacați în preajma Cehului de o bandă de 300 bătași sâmbriași, înarmați cu revolve și cu ciomege, și au fost bătuți și alungați, *30 de alegători au fost greu răniți, iară alegătorul din Naprade Iacob Botiș a fost ucis de bandiți.*

Văzând aceasta terorizare nemaipomenită, pentru încurajarea alegătorilor și pentru constatarea fărâdelegilor, în fața locului de cu bună vreme, am invitat pe amicii cauzei naționale, și pe unii deputați dietali aleși, anume pe: Dr. Teodor Mihali, Dr. Ștefan C. Pop, Vasile Goldiș, Dr. Aurel Vlad, Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Iuliu Maniu, ca să fie într'ajutor în luptă, și de martori în constatarea evenimentelor revoltătoare și incredibile ce se vor petrece.

Toată lumea era informată, că vin deputații naționali, *mai ales după avizul comunicat în foaia «Libertatea» din Orăștie.*

Însă durere nici unul nu s'a prezentat!

Eu și toți alegătorii am rămas adânc desiluzionați și deprimați.

Dr. Mihali și Dr. Ștefan C. Pop și-au justificat absența, prin morbo și prin impregiurări grave familiare.

Dr. Vlad în presara alegerii comunică, că are să controleze rectificarea listelor electorale. Se oferă însă, că dacă e lipsă, el va veni, numai să i-se notifice în cari comune are să lucreze. Conziderând distanța putea să sosească numai după alegere.

Singurul Dr. Alexandru Vaida-Voevod, mânat de simțul de datorință, care îl predomină pe dânsul, a venit până în libou, convingându-se însă despre teroarea și groaza, ce se petrece în cercul Cehul-Silvaniei, a aflat de bine să urmeze exemplul celor 3 crai dela răsărit, și pe alta cale s'a întors în țara sa.

Ceialalți frați nici n'au răspuns la invitație, și așa în ziua alegerii în lupta grozavă am fost lipsit de sfatul și ajutorul lor, aflându-mă numai cu vechiul meu soț de luptă Dr. V. Lucaciu.

Constată cu vie satisfacțiune, că fruntașii inteligenții sălăgiene anume A. Cosma Vasile Mica dir. de bancă; Dr. George Pop, Dr. Vasile Gyurkó, Dr. Mihai Pop, Dr. Alexandru Pop, Emeiu Pop advocați, Vasile Pop, Laurențiu Caba, Antoniu Băliban,

Ioan Pop, Petru Pop, Ioan Macea, George Maior, Simion Meci, Teodor Lengyel, Vasile Gavriș, Agustin Carșai și Demetriu Cionca preoți; mai mulți învățători în frunte cu: Ioan Chira, Petru Rob și Ioan Ciule, au fost la înălțimea chemării și datorinței naționale.

În momente de grea cumpănă cei mici la suflăt se numără în șirul celor răi și necredincioși.

Durere au fost și de aceștia, cari au dezertat din tabera alegătorilor concentrată pe valea Selagiului demoralizând prin exemplul lor peste 100 de alegători.

Aceștia sunt: Andrei Centea, Tit Triff și Traian Nemeș preoți.

Ceialalți preoți neamintiți cu numele au rămas acasă și prin faptele lor asemenea au demoralizat poporul.

Dar în speranța, că vor urma exemplul sft Petru nu-i espunem înaintea marelui public român; aici acasă între noi și așa sunt puși pe răvaș.

Înainte de espedarea raportului acestuia mi se notifică, că dintre cei bătuți și greu răniți, a murit Demetriu Pop preot în Motiș, și un alegător din Noțig, a căruia nume încă nu s'a aflat.

Rezultatul preteniei alegeri este, ca s'au dat 1704, voturi, din care George Pop de Băsești a avut 798 respingând un mare număr de alegători români, iar contrarul 906 voturi între cari falzificate și siluite sunt 100 voturi.

Băsești la 17 Mai 1906.

Intunecații dela «Lumina». Fițuica din Budapesta a kossuthiștilor publică din pana unui «fruntaș român din Lugos» (n-o fi Bozgan Floriș?) un articol în care se face apel ca deputații români să intre în partidul lui Kossuth.

Tot în coloanele acestui organ kossuthist un ilustru necunoscut cu numele Romulus Tritean își publică proza apărută deja și în «Magyarország» dela 12 c. Și acest gură-cască pledează pentru înfrățirea cu partidul lui Kossuth.

Se vede că avem a face cu niște maniaci cari azi mâne vor apela ca până și M. Sa să se declare — kossuthist, fiind azi toată suflarea din țară kossuthistă...

Iată între altele, cu ce vrea «Lumina» să zăpăcească capetele Românilor:

«Atâta să știe numai, că dela 1867 încoace nici-odată nu s'au ales atâția deputați români ca acum.

«Ce însămnă asta?

«Însămnă, că *ministerul de astăzi n'a pus nici o pedecă Românilor întru validitatea forței lor numerice la alegerile dietale.* Din contră: ministerul a declarat și cu graiul și în scris voința sa nestrămutată, ca alegerile pretutindenea să fie libere și curate, căci numai așa poate fi reprezentată voința și votul poporului în parlament. Dacă totuși în unele cercuri electorale s'au întâmplat și fărâdelegi: aceasta nu se poate atribui ministerului. Și fie convinși Români, că fărâdelegile aspru se vor pedepsi dacă se face plânsori motivate, în formă legală și la forul competent. Provederea ministerului deci e atât de corectă, cât nici chiar Români nu pot cere mai mult.

«Eu cred și susțin, că Români trebuie să intre în partidul 1848. Cu susținerea drepturilor bazate pe legea de naționalitate. Ei pot cere și negreșit li-se va și acorda, că aceasta lege succesivă și după posibilitate să se eșecute spre binele patriei și al naționalităților».

Dacă au intrat atâția deputați români în

Dietă, meritul e al alegătorilor români și a fruntașilor cari i-au deșteptat și așa zicând a făcut școală cu ei.

Tot așa de adevărat este, că predutindenii kossuthistii ni-au arătat o sălbatică dușmănie. Pildă cele petrecute la Băsești, unde au fost omorâți trei Români și alți mulți răniți, și cele petrecute la Amați, despre care dăm amănunte.

Cât despre chestia cu respectarea legii de naționalități, iarăși vorbe goale. Oare cine strigă mai tare să ni se răpească ori ce drepturi naționale decât partidul lui Kossuth?

Scrisoare deschisă către alegătorii săi nemți din cercul Cocota a trimis dl Sever Bocu, fostul candidat al cercului.

Reproducem din interesanta scrisoare, menită să deștepte sentimentul național al nemților din Bănat, următoarele pasaje:

«O altă împrejurare, ce a zădărnicit succesul luptei noastre a fost însă și lungă letargie în care a stat ferecat sentimentul național în cercul DVoastre, precum și în întregul comitat. Români de un sfert de veac n'au avut candidați naționali în acest cerc. Mult mai rău stau însă Nemții în privința politicii lor naționale. Mi-a fost aproape inesplicabil, cum chiar Nemții, care în privința culturală și materială sunt poporul cel mai înaintat în țara aceasta, în privința națională sunt cu totulul înapoiați.

Uitat-au oare Nemții cu desăvârșire că dinșii aparțin marelui familii germane, care în Europa numără peste 70 milioane suflete și stăpânesc în trei țeri, în Germania, în Austria și în Svițera? Mândria națională de a aparține limbii germane și vestitei culturi germane a perit dintr'înșii?

Le aduce apoi drept exemple, tenacitatea luptelor germanilor din Austria și a micului popor săsesc din Ardeal, care a știut să-și mențină poziția sa politică prin asemenea lupte tenace. Continuă apoi:

«Cum stau însă Nemții din Bănat? Limba acestui popor sirguincios cu încetul a fost scoasă din școale, din administrație și li-a fost impusă o limbă pe care dinșii n'o înțeleg. Ce a fost urmarea acestuia? Orașele Bănatului și-au pierdut tot mai mult caracterul lor nemțesc, pentru a se împodobi cu lustrul ovreiesc (Talmiglanz) al limbii patriotice. Prin introducerea limbii de instrucție ungurești, pe care copiii n'o înțeleg, gradul general de cultură a scăzut tot mai mult și s'a ajuns pân'acolo, ca neamul să se rușineze de naționalitatea sa, încât unii au început să-și lapede numele lor cinstit nemțesc, pentru a-și cumpără — cu 50 cruceri bucata — un altul patriotic».

Candidatul din Orczifalva face apoi un apel către nemți, îndemnându-i să intre și dinșii în tabăra luptătorilor pentru elutarea egalei îndreptățiri a tuturor naționalităților din Ungaria.

Valuri furioase.

Cunoscutul publicist dr. Jancsó Benedek, care tocmai așa a servit lui Bánffy după cum servește azi politica lui Apponyi, în numărul dela 10 Mai al ziarului «Budapesti Hirlap» povestește despre o întâlnire a sa cu contele Eszterházy János, decedatul arhișovinist, fostul maniac al chestiilor naționale. Căci altminteri n'avea nici o altă calitate de a se distinge.

Ci-că odată, într'o zi frumoasă de lunie, dnul Jancsó se află pe terasa castelului dela Nyitra-Ujlak al contelui Eszterházy János. Se'nțelege, vorbeau despre naționalități și contele era grozav de infuriat pentru că directorii băncilor naționalităților pot să fie și ei aleși deputați. Maniacul conte știă una și bună: Albina și Tátrabank duc o adevărată campanie de exterminare a maghiarilor! Pentru istericul conte dacă o bancă nemaghiară pretinde dela un ungur banii împrumutați, ori cumpără la licitație

moșia vre-unui ungur cartofor și cu alte vicii, asta înseamnă campanie economică de exterminare a Ungurilor.

Ei, dar contele ca toți istericii vedeau în viitor și cu acest prilej — pe când probabil mai turnă în pahar vin de cel spus — cu ochii lui sufletești prevedea că o să piară în neant sistemul blăstămat poreclit liberal (pe care de altfel contele l-a servit și el până nu s'a convins că nici Bánffy nici Tisza nu vor să aprecieze aceste servicii) și o să vină odată era fericită în care naționaliștii de pe la băncile române și slovace o să fie împiedecați a intra în dietă.

Această eră Jancsó o crede aproape de inaugurare. Se știe anume, că puritanul ministru de justiție într'un interviu acordat corespondentului ziarului «Neue Fr. Presse», zisese că în viitor legea electorală va eschide dela drepturile electorale pe cetățenii (ori mai bine naționaliștii), cari agită și prin programul lor politic dovedesc dușmănie ideii de stat maghiare.

Nu-i vorbă, a doua zi același ministru a retractat întreaga convorbire spunând că cele zise sunt ideile lui personale, cari nu angajează guvernul.

Vorba e că în valurile sale politice Jancsó Benedek se pronunță după cum urmează:

«Nu știu dacă va fi posibilă realizarea incompatibilității morale mai sus arătate. Consider însă că e necesar, posibil și cu dreptate a se anunța d'odată cu reforma electorală că: **toți aceia cari și-au câștigat mandatul pe baza programului național, ca aflați vinovați în păcatul de incompatibilitate morală, să nu poată fi membri ai camerei legiuitoare**, pentru că, folosindu-ne de cuvintele contelui Eszterházy János, «așa cere dreptatea, logica, ba chiar și aceia schintee de minte, ce ca sentiment al instinctului de conservare se găsește în creierul până și al celui mai primitiv animal».

Instinctul conservării magnatului cere — cu alte cuvinte — să se aducă o lege prin care naționalităților să li-se interzică a munci pe teren economic.

Decât palavrele acestea sunt, domnule Jancsó, nu valuri politice, ci valuri sălbatice.

Se vor sparge însă ele de zidul naționalităților, zid ridicat de cei cari caută dreptate și luptă pentru adevăr, iar nu își bat joc de logică cum o faci D-Ta.

DESCHIDEREA DIETEI.

Budapesta, 21 Mai.

Dietă s'a deschis sub prezidența lui Szappanos István, cel mai bătrân deputat, după Madarász, care n'a vrut să prezidieze.

Ședința a fost mai mult formală. S'au înfățișat aproape toți deputații, asemenea galeriile erau tixite.

Președintele a ordonat citirea rescriptelor regești, despre demisionarea cabinetului Fejérváry și numirea cabinetului Wekerle. S'a născut apoi o mică discuție cu privire la actele de dizolvare a Dietei trecute, care s'a terminat cu un enunțământ că restituindu-se ordinea de drept, prin convocarea Dietei actuale și prin numirea guvernului, toate sunt iară bine.

Președintele Szappanos anunță apoi că Majestatea Sa va deschide Dieta mâne la 12 ore în castelul din Buda.

Noi dificultăți.

Budapesta 21 Mai 1906.

O nouă și neașteptată dificultate s'a ridicat în calea netedei rezolviri a afacerilor comune dintre Ungaria și Austria. Iată pe scurt punctul

de diferență. Ministrul-președinte plecând Sâmbătă la Viena a căutat o înțelegere cu ministrul-președinte austriac, Hohenlohe-Schillingsfürst în chestiunea teritoriului vamal. Wekerle voiește să înscrie în lege noul tarif vamal stabilit prin convențiile comerciale din urmă, ca tarif vamal autonom unguresc. În felul acesta el voiește să asigure pe viitor Ungariei dreptul de a hotărî asupra relațiilor vamale cu Austria. El afirmă că toată coaliția este hotărâtă de a-l sprijini în susținerea acestei cerințe și deci o cedare din partea sa este exclusă.

Ministrul Hohenlohe de altă parte rezistă acestei cerințe. El susține că nu admite ca chestiunea vamală să fie scoasă din completul total al afacerilor comune, rezolvându-se în favorul ungurilor și fără nici o recompensă pentru Austria. Afacerile interne știm că sunt de trei feluri: armata, reprezentarea în străinătate și cheltuielile cerute de aceste două afaceri comune. Pentru aceste cheltuieli se știe că se întrebuintează mai întâi venitul vamei comune (să știe că Austria și Ungaria formează la un loc un teritoriu comun vamal față cu străinătatea iar între aceste două state schimbul mărfurilor nu este împedecat prin vămi). Tariful vamal care este impus mărfurilor străine se votează în parlamentele amânduror țări ca o instituție comună, cum este armata și reprezentarea în străinătate. Wekerle voiește însă că de data asta acest tarif să fie înscris în legile țării noastre ca un *tarif autonom unguresc*. De-oamdată deci nu se va schimba tariful în fond căci el va fi identic cu cel austriac, dar el nu va mai purta titlul de tarif comun, nu va fi o instituție comună cu Austria, ci va fi *autonom unguresc*.

Ministrul președinte Hohenlohe se împotrivesc acestei schimbări cerând în acest caz ca să se facă o schimbare a tuturor afacerilor comune, o revizuire a întregului compromis austro-ungar. În cazul acesta Austria va putea cere schimbarea raportului cvotei dintre cele două țări, adică mărirea părții de cheltuieli cu care contribuie Ungaria la afacerile comune.

O altă pedică a tarifului autonom unguresc este faptul că parlamentul austriac a votat deja acest tarif cu caracter comun, Ungaria nu-i va da deci caracter autonom, căci toate legile comune se întemeiază pe reciprocitate.

Cei doi ministri au fost primiți alaltă eri într-o audiență îndelungată la M. Sa în Viena. Rezultatul deliberărilor nu s'ceunoaște. M. Sa va decide peste câteva zile în chestiunea acesta.

Grevă generală în Timișoara.

— S'a isprăvit cu tulipanul. —

Timișoara, 22 Mai.

Primim prin telefon:

Azi a izbucnit aici grevă generală. 15.000 de lucrători din toate breslele, cutreieră demonstrativ strădele. Fabricile toate și-au sistat activitatea. Nici tramvaiul electric nu comunică. E sistată și lumina electrică. Lucrătorii strigă pe străde «*Trăiască vagabonzii fără patrie!*» «*Jos tulipanul!*» «*Trăiască floarea macului!*» (fiecare lucrător poartă floare de mac la butonieră.) Domnii unguri de frică au aruncat toți tulipanele. Comercianții au scos tulipanele din galantare și au pus floare de mac. Nu mai vezi nici un tulipan. I-a înghițit pământul pe patrioți.

Timișoara, 22 Mai.

În oraș e întunec bezna. Electricitatea nu funcționează și astfel orașul a rămas în întunec. S'au luat mari măsuri pentru apărarea siguranței publice. Azi n'a sosit nici un jurnal din Timișoara.

Telegrame.

Clubul național parlamentar. Budapesta 21 Mai. Știrile publicate prin ziarele ungurești despre adunarea ce deputații naționaliști ar fi ținut-o Sâmbătă, nu corăspunde faptelor. Deputații naționaliști au venit numai eri seara și abia azi s'au întrunit. La ședința de azi a Dietei au fost de față,

dupăcum se vor duce și mâne la deschiderea solemnă prin M. Sa, în sala tronului din Buda.

(Ziarele maghiare din Budapesta publică de altfel un lung comunicat privitor la constituirea clubului naționalist. S'a ales președinte dr. T. Mihali, notari dr. Al. Vaida, Milan Hodja și Manoilovici, iar econom al clubului dr. Skiciak. Nouă până în momentul acesta nu ni-s'a trimis nici un comunicat. Redacția).

Mandate românești atacate. Budapesta 22 Mai. Mandatele dela Bogsa (C. Brediceanu) Zorlenț (dr. St. Petrovici) și Lugoj (dr. G. Popovici) au fost atacate la comisia de verificare a Dietei pentru preținse agitațiuni.

Stupidități.

Cineva, vre-un aspirant la merite patriotice, iar și-a bătut joc de presa ungurească.

Intreagă această presă publică adică următoarele:

«Corespondentul nostru din Seghedin ne telegrafiază că la stațiunea dela frontieră Verciorova cu prilejul primirii regelui român Carol au fost demonstrațiuni antimaghiare. Regele român a trecut alaltă eri peste Verciorova spre București. La stație l-a primit întreaga populație; tinerimea școlară a fost și ea la gară. Studenții pe niște prăjini lungi purtau niște table pe care se vedea harta (mapa) României, pe care însă *România este făcută că se întinde până la Murăș și Tisa*. Românii deja de jumătate an o spun pe față că România are drept să alipescă la sine părțile locuite de Români. Tabelele, pe care le păzeau studenții înarmați, au fost duse până aproape de rege, care cu prilejul trecerii sale eventual *li-a și putut vedea*. După ce trenul regal a plecat, s'au rostit discursuri în cari s'a spus că deoare ce regele a fost prin Ungaria și a văzut locurile ce se cuvin României, *ar fi vremea să se întreprindă pașii trebuincioși pentru alipirea la România a pământului până la Tisa*. Ungurii dela Verciorova au și făcut îndată arătare ministrului austro-ungar din București».

Remâne numai acum ca vre-un patriot din Dietă să și ceară trimiterea honvezilor la — Orșova, ca nu cumva dorobanții într'adevăr să facă un marș până la Seghedin!

D'ALE ALEGERILOR.

Din cercul Oravița. Indată după ce candidatul nostru Coriolan Brediceanu a făcut turneul prin cercul său electoral Oravița, unde dânsul pentru a doua oară e candidat de ablegat, preoții și învățătorii noștri din întreg cercul electoral, s'a pus la înțeles cu alegătorii lor. O deosebită activitate a arătat zelosul nostru învățător Ioan Drinea urmat de colegul său Toma Stanca inv. gr. catolic, apoi de tinerii preoți Aurel Giuca gr. or. și Aurel Popoviciu gr. catolic, dânsii încă în seara de 27 Aprilie au mers dela casă la casă, dela alegători la alegători și s'au sfătuit și deobligat a pune umăr la umăr, ca cauza noastră națională să iasă învingătoare.

Parcă a presimțit preoții și învățătorii noștri de au mers dela om la om ca să se înțeleagă, pentru că în noaptea de 27 Aprilie 1906 au și venit în comuna noastră Ticvanu-mic 7 jandarmi, cari au cutreerat toată comuna și n'au lăsat pe bieții oameni nici a vorbi doi cu doi, ci i-au împrăștiat ziua întreagă, Sâmbătă și Duminică în 28 și 29 Aprilie 1906 și nici chiar la biserică nu i-au lăsat să meargă doi cu doi, chiar pe alegătorul Iosif Simu Nr. 130 din Ticvanu-mic l-au strâpuns cu baionetul când dânsul mergea cu alții la biserică pentru că, n'au voit să se despartă unii de alții și să meargă mai grabnic înainte, dânsul și-a scos dela medic visum repertum pe care l-a predat vrednicului avocat Dr. Petru Cornean ca să-i caute de drept.

Luni în 1906 st. n. în dimineața, când am plecat la alegere des de dimineață ne-am pomenit cu o companie de soldați conduși de un oficer postat înaintea casei comunale. Oamenii din sat la signalul anunțat prin pocnetul pivelor și clopotelor s'au sculat cu mic cu mare, parcă era

o a adevărată răscoală; alegătorii până la unul s'au adunat la școală, acolo preoții și învățătorii au chemat pe alegători după nume și i-au numărat ca pe oi, din antistia comună numai ticălosul Tanasie Epure jude comunal n'a voit să vină, ș'apoi fiind toți 106 de alegători adunați, după ce preoții le-au spus să se poarte cât se poate mai bine și mai frumos, chiar dacă cineva ar încerca să ne strice disciplina dintre noi, să fim răbdători ca să ducem cauza la izbândă și ajunși la locul de alegere, alegătorii să nu se împrăștie, ci ca o turmă de oi să stăm grupați la un loc încunjurați de preoți și învățători.

După aceea toți alegătorii se sue în trăsuri, apoi învățătorul Ioan Drinca îi numără de nou, ș'apoi pornesc către comuna Greovaș ca acolo să se întâlnească cu alegătorii din alte comune. În fruntea noastră au mers înflăcăratul învățător Ioan Drinca, urmat fiind de 2 jandarmi, la mijlocul convoiului învățătorul Toma Stanca, la sfârșit ambii preoți urmați de altă trăsura cu jandarmi și la urmă de tot compania de soldați pedestrii, astfel urmăriți am mers până la Oravița.

Când am sosit în Greovaș, am întâlnit un șir nesfârșit de trăsuri din frunțele comune Cacova, Greovaș, Comoriște, falnicii Ticvanu-mare, Cherneneca, Forotic și câțiva Crașoveni veniți și aduși de Dr. George Anca din satele Crașova și Nermet. Acestui șir de trăsuri, fruntea au și sosit în Oravița, iar coada era încă la comuna Greovaș o distanță de 2 ore de umblat cu trăsura, așa încât străinii cari priviau dela locul de alegere care e situat pe colină înaltă la gara din Oravița, cu ochianul, se îngrozau și înspăimântau de acest furnicar de lume, pentru că mergeau pedestrii pe lângă trăsuri și nealegători, curiosi să vadă sfârșitul luptei desfășurate un lucru nemai pomenit și nemai auzit în părțile noastre, unde de când e lumea român ablegat nu s'a mai ales, pentru că acest ținut geme sub influința și stăpânia unei societăți ca mare proprietare de pământ, carea la astfel de ocazii rischiază banii ca ploaia numai să iasă candidatul lor învingător.

Ajunși la locul de alegere, bravi advocați ne-au ieșit întru întâmpinare și ne-au condus la locul desinat pentru fiecare comună, având fiecare comună ca semn o tablă de lemn, pe care era scris numele respectivei comune. Conducătorii primiseră mandat să nu lase alegătorii să se amestece cu alegătorii altei comune, ci separat, grupați la un loc împreună cu preoții și învățătorii să stea adunați întruna, ca la vremea venită să pornească laolaltă, coriștii încunjurau pe alegătorii din fiecare comună, așa că dacă vre-un alegător lipsă, îndată mergea să-l cheme. Ziua întreagă am stat astfel grupați.

În mijlocul partidului nostru era ridicată o tablă mare ca un arc triumfal, pe carea era scris: «Să trăiască candidatul nostru Coriolan Brediceanu». În tabera noastră era și orchestră română din Varadia, dar vrednicul nostru protopop a oprit-o să zică (cânte) pentru că să nu se împrăștie alegătorii prea bine grupați, o dispozițiune foarte înțeleaptă.

Dincolo în tabera dușmană singure steagurile ungurești implântate în pământ și orchestră femeiască singură singurea zicea mereu a jale par'că prevedeau că o să cadă, stăteau singuri de rușinea lumii, să poate că s'ar fi rătras de pe la ameză când au văzut că în tabera lor nu vine nime dintre Români, căci străinii cari erau a lor erau închiși într-o casă de ale stațiunei, dar s'au temut că pat rușine vor fi fluerăți din partea noastră și așa au stat singuri până seara.

Când alegătorii dintr-o comună isprăveau cu votizarea, venea câte un avocat și ne provocă să ne punem câte patru în rând s'au cum zice cătana în doppel rein cu preoții și învățătorii și tabla în frunte. Listele voturilor erau puse după alfabet și așa alegătorii iute să strecurau la votizare pentru că bărbatu de încredere îi chema la votizare după cum erau înșirați și așa votizarea s'au accelerat și de vreme s'a gătat, nici soarele n'au fost apus.

Președintele comisiunei de alegere Sulyok Arpád protofisc comitatens s'a dovedit de bărbat imparțial, ba s'a exprimat mirarea de rândul și disciplina ce au observat neamul românesc cu ocaziunea acestei alegeri, zicând: «De noi n'au fost lipsă să venim aici ca să susținem bunul rând, ci văd că am venit să învățăm dela Români bună rândueală.

Străinii văzând codrul de Români au pierdut toată speranța de reușită, dar socotind că partea

cea mai mare dintre noi ar fi tineri nealegători, au prins curaj și au stat la luptă până la fine, altcum dacă știau ei că partea covârșitoare erau bătrânii alegători, se retrăgeau de cu bună vreme, să nu cadă rușinați precum n'au fost dedați și nici prin minte nu le-au plesnit ca să rămână învinși cu o majoritate de 930 voturi românești. Preste tot putem zice că ambele comisiuni s'au purtat imparțial.

La o comisiune era bărbat stabil de încredere dr. Petru Cornean care controla lista votanților și preotul gr. or. George Popa din Greovaș care se uita neînterupt la peana scriitorului. La a II comisiune a fost permanent ca bărbat de încredere dr. Ioan Nedelcu, care controla lista votanților și preotul gr. catolic Victor Poruș peana scriitorului și așa smintă nu era cu puțință să se facă, măcar că domnii să fi avut voe să o facă, n'au putut.

Advocații și alți agenți umblau prin tabăra noastră și încurajau alegătorii, iar protopopul Alesandru Popoviciu stătea neînterupt în mijlocul taberei noastre și susținea liniștea între alegători.

Sara la 8 oare s'a publicat rezultatul alegerii, când încă era mulțimea de popr, care nici la repeșile amenințări ale jandarmilor de a se depărta, nu s'au depărtat până nu au auzit cu urechile lor rezultatul alegerii.

Am uitat să înșir la loc cuvenit, că atunci când am ajuns la locul de alegere, jandarmii ne-au confiscat cele 3 steaguri albe cu inscripție neagră, ce le-am adus cu noi, asemenea au confiscat jandarmii astfel de steaguri, ce fâlăeau pe sate, apoi unul de pe casa advocatului dr. Ioan Nedelcu și dr. Liviu Cigărean.

La sfârșitul alegerii protopopul Alexandru Popoviciu au încins o horă mare românească, după ce mai nainte orchestra au zis: Imnul împărătesc.

Rog a publică aceste dispozițiuni observate de noi Români din acest cerc, punct de punct, ca să servească altor cercuri în viitorime de cinosură și strict să le urmeze și atunci singuri vor fi, că smintă nu se poate face și alegerea va decurge mai grabnic.

Am uitat să spun, că învățătorul Ioan Drinca cum a ajuns la locul de alegere, s'a dus dela grupă la grupă adevăd dela alegătorii unei comuni, la alții și au întrebat pe conducătorul adevăd pe preotul ori învățătorul respectiv câți alegători a adus sub conducerea lui care votează cu românul Bredicean și așa în puține minute noi am știut sigur și hotărât că cel puțin învingem cu 400—500 voturi românești, socotind că în tabera lor ar fi venit alegătorii până la unul, ceea ce nu s'a întâmplat, pentru că jidanii după sate n'au cutezat să vină la votizare, asemenea și din Crașoveni și Nemții sau aglomeratul din Anina și Ștaier între cari se află și mulți socialiști încă n'au luat parte activă la alegere, din care cauză am învins cu 930 voturi.

Ticvanu-mic, în 10 Mai 1906 st. n.

Cu profund respect:

George Epure.

Intimpinare. Ni-se scrie din comuna Cinteiu cu datul de 14 Maiu a. c.: «În nrul 86 al »Tribunei« a apărut o remonstrațiune față de persoana mea, cu referință la alegerea de deputat din cercul Chișineului, în care mi-se impută, că aș fi conlucrat pe lângă alegerea de deputat a lui Dr. Lázár, avocat în Chișineu, aserțiunea din cestiune cu persoana mea adusă, e o infamie, numească corespondentul pe acei indivizi din Chereuș, cu cari eu aș fi consultat numai de alegeri, nu să-i și persvades pe lângă cine să se grupeze. Aștept nume.

Cu stimă

Belle.

Noi punem o singură întrebare: *cu cine* ai votat DTa, nepoții și rudeniile DTale, precum și ceice au pământuri în arândă dela DTa? »

Rectificare. În raportul nostru despre cele întâmplăte la alegerea din cercul Párdány au ajuns și unele date neexacte. Corespondentul nostru nu a avut destul timp spre a se convinge despre adevărata stare a lucrurilor și despre exactitatea veștilor răspândite în ziua alegerii.

La recercarea amicului nostru Dr. Liviu T. Ghilezanu, avocat în Madoș, înregistrăm

cu plăcere, că ținuta domnilor: *Ioan Gruescu* învățător, *George Treta* paroch în Cebza și a dlui *Nicolae Popa*, paroch în Foeni, a fost înfierată fără bază și pe nedrept. Sus numiții domni, cari după cum suntem informați, și-au câștigat merite prin apărarea instituțiilor noastre bisericesti-culturale, sunt bine cunoscuți publicului nostru, de aceea — fără a publică corespondența trimisă nouă — le dăm prin aceasta satisfacția, cu care le datorăm, sperând, că îi vom vedea totdeauna acolo, unde îi va chema iubirea de neam și datorința, ce li-se impune, ca și conducătorilor firești ai poporului.

Dar totodată aflăm de lipsă, a-i rugă, să evite în viitor totul, ce ar putea da anză la învinuiri și suspiționări.

Intâmpinare. În Nrul 76 al organului nostru »Tribuna« s'a publicat o corespondență anonimă din cercul electoral Pardani, în care între altele corespondentul raportează și despre ținuta preoților *George Treta*, *Pavel Cimponeriu* și învățătorul *Ioan Gruescu* din Cebza, în care corespondentul prin imputări neadevărate inferează persoanele cinstite pe învățătorul *Ioan Gruescu* și părintele *George Treta*, cari au lucrat din răspuneri pentru întărirea partidului nostru național. Laudă însă pe acel fățarnic care prin faptele sale scandaloase a făcut mare întristare în poporul nostru, după cum vom arăta mai la vale.

Prea onorat public cetitor având cunoștință despre apelul îndreptat către preoții și învățătorii din cercul Pardani apărut în Nrul 54 al ziarului »Tribuna« la care îndemn spre publicare mi-a dat ținuta românească și sfatul învățătorului *Ioan Gruescu* și preotului *George Treta*. Un alt îndemn către alegătorii români din Cebza, cari au și votat 3 părți cu Dr. *Vuici* aceasta încă s'a făcut din partea acestor persoane.

Drept aceea ne simțim mahniti a lăsa jos acel neadevăr, în care corespondentul anonim înegrește pe învățătorul *I. Gruescu* și preotul *G. Treta*, dar laudă pe părintele *Pavel Cimponeriu*, care dela începutul alegerilor numai prin birturi după aldămașuri și arginți s'a purtat.

Nu a îndemnat pe nime a vota cu Dr. *Vuici*, și această purtare a sa tristă și dureroasă a produs mahnire în popor, care a și îndemnat pe ținutul econom *P. Oțariu* ca să meargă la dl protopop *Ioan Pinci* în Ciacova și să-i raporteze despre faptele sale ca preot sufletește cum se poartă.

Domnul protopop i-a și scris o epistolă, care a și arătat-o streinilor, unde s'a făcut și acelor spre scârbă.

E adevărat însă, că a votat și dânsul cu Dr. *Vuici*, dar nu de voe ci de mare silă. La sosirea dlui Dr. *Ghilezan* în Cebza în 28 Aprilie seara la 7 ore era popor foarte mult adunat, care între altele strigă, că închid biserica, alții că nu-l mai primesc în casă dacă nu votează cu Dr. *Vuici* etc. Și între împrejurări după atâta coditură s'a alăturat și dânsul cu Dr. *L. Ghilezan* și învățătorul *Ioan Gruescu* și preotul *G. Treta* la sfat însă totuși se folosiă de motive, că nu poate lua parte la alegere de oarece e chemat în 2 comune la serviciu divin. La toate acestea i-a răspuns preotul *G. Treta*, că nu are să se ferească dela alegere, că dânsul împlinește în comuna Cebza chemarea lui Ne mai având părintele *Cimponeriu* încotro, își dăde învoiala.

Invoiala s'a făcut între mulțime de popor și în fața dlui Dr. *Ghilezan*, că la 7 ore au să fie gata cu serviciul și la 8 ore au să plece la votare pentru Dr. *Vuici*, însă dacă trec 8 ore nu vor mai putea merge de oarece nu are nici un înțeles.

Părintele *Cimponeriu* pare că nici grije nu mai avea despre sfatul de seara când și-a dat mâna cu preotul *Treta* și învățătorul *Gruescu*, nu s'a mai grăbit de fel, până la 10 ore când era comuna Cebza încă și votată. Însă când au sosit și la 10 ore părintele *Cimponeriu* totuși nu era nimic, mergea și votă mai târziu. Numai când l'au întrebat învățătorul *I. Gruescu* și părintele *G. Treta* că merge pentru Dr. *Vuici* căci merg și dânsii, părintele *Cimponeriu* le-a răspuns, că el merge unde vrea, nime nu-i poruncește pe votul său. La aceasta dovedește *Simion Ersegian* și

P. Rusanda și cu astfel de vorbe dânsul și-a luat drumul către alegere și învățătorul Gruescu cu părintele Treta, au rămas acasă trași pe sfoară de Cimponeriu.

Membrii și alegători ai partidului național din Cebza: Moise Tantam, George Cercel, Ioan Lucianovici, George Cristea, Moisi Șipețan, Moise Olariu, Simeon Ersojan, Petru Olariu, Nicolae Mureșan.

Alegerea dela Tinca. Comisiunea centrală a pus ziua de 2 Mai n. pentru toate cercurile din comitat, la ce d-nii advocați din loc, dr. Andrei Ilie, dr. Isaia Ardelean, dr. Iustin Papp și dl Romul Barbu, comptabil la filiala «Bihoreana» au trimis apeluri prin cari au făcut cunoscut, că în cercul Tinca e candidat oficios cu program național, dr. Aurel Lazar advocat în Oradea-Mare.

Acea candidatură a fost primită cu mare bucurie și astfel candidatul și-a început turneul pentru vorbirea de program, cutrierarea comunelor pentru a face cunoscut poporului programul național și a-l pregăti la atacurile la care eram pregătiți din partea contrarilor.

Prezentându-se candidatul prin comune și desfășurând steagul național au produs o însuflețire în toate locurile și poporul a făcut promisiuni că fiind sătui de sistemul corupt vor ține cu candidatul național.

Infrângerea partidului național în comitatul Bihor e cunoscută și aceea infrângere se poate atribui unor d-ni preoți cari nu numai, că nu au dezvoltat o activitate, ca steagul să se poată duce la izbândă, dar' nu ne-au ținut de vrednici de a se prezenta în tabăra noastră.

Dupăcum am amintit, poporul aproape din toate comunele cu ocaziunea vorbirei de program au primit pe candidat cu o însuflețire nemaipomenită, promițând că fără spese vor duce la izbândă steagul național, numai poporul din comuna Suplac când candidatul a intrat în comună și când a voit să-și înceapă vorbirea-program a fost întrerupt de câțiva ungurași din comună și din comuna maghiară Ginta veniți numai pentru acel scop și astfel candidatul și-au continuat drumul mai departe.

Rușine să-i fie poporului din Suplac, care și la alegerile din anul 1905 n'a votat cu candidatul guvernamental Nicolae Roxin, zicând că sunt sătui de «corman», iar acum când toată răsufărarea românească cu dor a așteptat candidați naționaliști, ei și acum au escelat, cari de dragul papricașului și-au vândut sufletul, și-au vândut dreptul nevoțând nici unul cu partidul național.

Că dl candidat național a primit numai 830 voturi neputând fi ales, e cauza, că n'am fost bine organizați, deoarece cu terorism din partea contrarilor n'am fost amenințați, soldații dela regimentul 33 din Arad în frunte cu un brav leutenant român și cu jendarmi aduși pentruca să țină ordine s'au purtat foarte cinstit, nefiind nici unul din partida națională amenințat, dar' avem bună nădejde, că la alegerile viitoare vom birui deoarece poporul numai acum după alegere au început a se deștepta din somnul și nepăsarea în care zăcuse, dupăcum s'a exprimat un om din comuna Ursad cu ocaziunea intrării deputatului 48-ist că să-și țină vorbirea-program întrebându-l: »D-le deputat! Spune-ne, că de un an și jum. cât ai stat în casa țării, ce ușurătate ni-ai făcut? Nimic. Dvoastre 48-iști v'ați luptat după comanda ungurească, iar nu după lipsele și năcazurile noastre, nu ne trebuie comanda, ci să rămână cum a fost ci ne trebuie pământ și pășunat». Ba, văzând poporul din Ursad, că dl deputat 48-ist intră de dreptul în curtea casei comunale și de acolo de pe o masă a început a vorbi, a zis: lată omul, care la alegerile din anul 1905 a predicat afară în stradă pe «butuc» (lemn) acum vine în curtea casei comunale i-a zis: acesta e «cormanul» nu ne trebuie și astfel puținele voturi, de toate 26 în frunte cu judele comunal s'au purtat brav și cu frunză verde în pălărie au votat pe candidatul național. Cinste i-se cuvine unui astfel de popor!

Foarte brav s'a purtat poporul pin Cociuba, Husasău, Coasd, Capâlna, Borz, Gepiș, Oșand, Petigd, F.-Giriș, F.-Tout, cari toți au votat cu candidatul naționalist.

Neobosit au lucrat și cu toată abnegațiunea: Nicolae Popescu, preot, Vasile și Ioan Păfucan, Ioan Pante din Cociuba, Vasile Teuca, învățător în F.-Tout. Iuriști: Miclea, Șfurlea, Ilie, Radu cassar la filiala «Bihoreana», Barbu, Feier, iurist, un domn învățător din Boroșineu, învățătorul din Coasd cu plugarii Moise Coș și fostul jude co-

munal Berde, Nicolae Firu, învățător în Oradea-Mare, cărora li-se cuvine laudă.

Preoții afară de câțiva, împreună cu învățătorii au fost de față și au luptat pentru ducerea la izbândă a steagului național, dar' nu numai singuri, ci cu voturi, pe câte le-au putut aduce la lumină, iar ceilalți pe cari nu i-au putut lumina, au rămas acasă.

Grijiți, conducătorilor de turmă, pentruca poporul nu știe ce face azi și mai târziu Dvoastre veți purta responsabilitatea, pentruca nu l-ați luminat în destul și nu l-ați condus cu credință conform dorinței obștești.

Un alegător.

Din cercul Canija-Turcească. Primim numele acelor Români rădăciți din comuna Beba-veche, cari la alegerea trecută, seduși de păcătosul lor învățător *Ioachim Muntean*, au părăsit steagul candidatului național, unde sfătuiți au fost și de deputații naționali să meargă, ci s'au dus în tabăra papricașului.

Iată-i:

Ioachim Muntean, inv.confes. român, George Stoi (cola), Miuda Pavel, Gavrilă George, Crăciun Alexa, jude comunal, Creciun Cuzman, Muntean Efta, Dămian Miuda, Togi Ginu, casar comunal, Vichente Foale (Kenta), Ioan Ardelean (Fleașcă), Creciun Todor, Pepici Filip, Pistrui Lazar, Deian Demian, Flori Pavel (Kiris), Ardelean Șteva, Lugojan Lazar, Imbroane Chiriac, Fișan Adam, Flori Ion (Czifor), Ardelean Mitru, Crăciun Petru, Grui George (Jaja). Aceștia ar fi cărora inima li-s'au prefăcut în piatră — zice corespondentul nostru — la auzul cuvintelor rostite de D-voastră d-le redactor, în comuna noastră Beba-veche. Altcum precum știu alegerea s'au protestat.

Deodată ne simțim îndemnați să amintim cu laudă numele preotului *Romul C. Poștar*, care cu prilegiul acesta a fost sufletul luptei naționale în Beba.

CONVOGARE.

Membrii români din comitatul Făgărașului sunt rugați ca Duminică în 27 l. c. la oarele 7 seara să binevoiască a se întruni în localul dela »Hotel Paris«, pentru statorirea ținutei noastre în toate afacerile referitoare la Adunarea generală din 29 Mai.

Acei membrii cari din unele cauze binecuvântate nu vor putea veni în 27 sunt rugați ca în 28 necondiționat să se prezinte.

Făgăraș la 18 Maiu 1906.

Cu stimă:

Iacob Macaveiu m. p. vicar, Nicolae Borzea m. p. protopop, Dr. Ioan Turcu m. p., Dr. Ioan Șenchea m. p., Dr. Teodor Popescu m. p., Dr. Octavian Vasu m. p., Dr. Nicolae Șerban m. p., advocați.

NOUTĂȚI.

ARAD, 22 Mai 1906.

— **Mormântul lui Traian.** Archeologul Giacomo Boni, care conduce săpăturile dela Forul roman, crede a fi descoperit mormântul lui Traian. Cassian și Eutrop afirmă că rămășițele pământești ale împăratului au fost închise într-o urnă de aur, adusă din Asia la Roma și depusă apoi sub coloana lui Traian. D. Boni s'a călăuzit de această narațiune și a făcut să se deschidă o ușă mică situată în pedestal, care ar fi comunicând cu mormântul.

— **Un eveniment literar.** A apărut de sub presă și se află de vânzare la toate librăriile romanul istorie »Manea« de Ioan Slavici.

Prețul 2 Cor. 50 fil. Vom reveni.

— **Preot kossuthist.** Din lara de jos ni-se scrie: Se știe, că dl Kossuth a trimis foaia lui gratis în toate părțile. Așa și în comuna noastră lara de jos au ajuns o grămadă de numere mai zilele trecute și le împărțeau Ungurii cui vreau să ia. Așa și preotul din comuna Ruha, Agriș, George Teuțan dacă a auzit de foile lui Kossuth, a alergat și el și a luat vre-o 30—40 numere,

și ca să se arete cât de bun patriot e, a împărțit mai multe credincioșilor săi și altora prin piață.

Acest preot nu abonează nici o foaie românească, pentru ca nu cumva să se strice cu Ungurii.

De nația noastră s'a lăpădat și ține cu Ungurii, și n'ar face ceva ce să nu placă Ungurilor.

— **Amnestie.** Ziarul »Nowoje Wrejmă« spune că după proiectul de amnestie elaborat de ministrul de justiție, vor fi liberați din închisori numai acei delicvenți politici, cari au luat parte activă la mișcarea revoluționară și au fost arestați de autoritățile administrative pentru escitare la rebeliune. Deci primii amnistiați vor fi ziariștii.

Revoluționarii activi vor fi judecați, în termin de opt zile de tribunalele ordinare.

Pedepsa celor cari au comis asasinat din motive politice ar avea să fie redusă la jumătate.

Spărgătorii și incendiatorii sunt excluși din amnestie.

— **Hymen.** Dl Stefan Dragulescu, învățător gr. or. în Varadia s'a fidațat cu D-șoara Elena Farca din Varadia. Felicitările noastre!

— **Apel.** Li rog pe toți foștii mei colegi cu cari împreună am dat examenul de maturitate în anul 1896 la gimnaziu din Beiuș, ca în înțelesul pactului nostru să ne întrunim la Beiuș în 5 Iunie n. 1906. pentru serbarea aniversării de 10 ani a examenului de maturitate. Întâlnirea la gimnaz dimineața la 8 oare; programul detaliat se va comunica la întâlnire. — Cu dragoste de frate

Dr. Ioan Papp, advocat în Brad.

— **Guvernul rusesc.** În cercurile Guvernamentale rusești se crede că actualul cabinet nu va sta mult la cârmă, ci în curând va fi înlocuit cu membrii din consiliul imperiului, sub președinția lui Muromzew.

Se zice că Witte va deveni președinte al consiliului imperiului, iar președintele de până acum, contele Solzky, va fi președinte de onoare.

— **Necroloage.** Subscriși cu inima frântă de durere, aducem la cunoștință tuturor amicilor și cunoscuților, cumcă scumpul nostru frate, cumnat și unchiu *George de Görög*, supralocotenent ces. reg. în retragere a decedat subit în 18 Maiu la 1/2 ore p. m. în etate de 49 ani. În mormântarea se va săvârși după rîitul gr.-or. și moaștele pământești ale iubitului decedat se vor așeza spre odihnă vecinică în cimiterul sf. biserici gr.-or.-române din Orșova în 20 Maiu la 4 ore p. m. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Orșova, în 19 Maiu 1906. Reasylvia de Görög, Lucreția de Görög, Elvira de Görög și Etelka de Görög, ca nepoate. Petru de Görög și Elisabeta de Görög ca frate și soră vitregă. Nicolae de Görög, conducător de cărți fond. ca frate Aneta de Görög, măr, Călcunariu ca soră. Petru Călcunariu ca cumnat.

— Cu inima întristată aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubita noastră fiică, soră, nepoată, verișoară și logodnică *Susana Câmpian*, azi în 18 Maiu la orele 2 1/2 noaptea în etate de 21 ani, provăzută cu ss. sacrameinte ale muribunzilor, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului. În mormântarea rămășițelor pământești a fost Duminică în 20 Maiu la 2 ore d. a. în cripta familiară din loc. Rugați-vă pentru sufletul ei. *Blaj*, 18 Maiu 1906. Văd. Susana Câmpian mama. Victor Constantinescu mire. Elena, Clementina și Otilia surori. Anchiidim Șoldea cumnat.

— **Poliția elvețiană.** Un caz petrecut zilele acestea la Berna, ne arată că în ce grad de cultură se găsește în secolul XX poliția mult civilizatei Elveții.

Pe drumul dintre St.-Gallen și Berna a dispărut o scrisoare cu 100.000 franci. Făptuitorul neputând fi prins până azi, poliția a aflat cu cale să facă apel la spiritele din altă lume. Un spirit cam săgalnic însă s'a prezentat la întrebările poliției, dar și-a bătut joc de ea, căci a dat indicații false. Pe baza acestora a fost acuzat un nevinovat, care în urmă a trebuit să fie despăgubit pentru neajunsul ce i-s'a făcut. Adevăratul făptuitor dacă află de pățania poliției, de sigur că are să râdă cu mult haz.

— **Durata generațiilor omenesti.** Din timpul lui Herodot se tot întrebuințează această expresiune, fără să se știe precis ce reprezintă. În adevăr, se poate înțelege prin asta sau vârsta mijlocie a părinților la nașterea copiilor lor, sau supraviețuirea mijlocie a copiilor părinților. Interpretând această expresiune în primul sens, unul dintre amatorii nostri de cifre a găsit că în România, în anul 1904, vârsta mijlocie a părinților ar fi de 34 de ani, iar aceea a mamelor de 28 ani. Prin urmare durată actuală a generațiilor noastre ar fi de 31 de ani.

În timpul lui Herodot se numără trei generații pentru un veac. Socoteala aceasta ar fi prin urmare în concordanță și cu datele statistice moderne.

— **Un sfârșit trist.** Un american, cunoscut prin excentricitățile sale, a murit de curând în condițiunile cele mai bizare.

Spirit entuziast, el voia să-și libereze sufletul cât mai mult de legăturile trupesti. Pentru aceasta a căutat să-și micșoreze regulat hrana zilnică și a reușit în cele din urmă să trăiască cu o mână de orez pe zi. Regimul acesta l-a slăbit însă așa de rău în cât a căzut pe stradă și în cădere și-a frânt un picior.

Să vedeți însă ce trist sfârșit a avut: medicul silindu-l să mănânce ca toată lumea, spiritul a murit după câteva zile de... indigestie.

Bietul american a pățit-o astfel ca măgarul lui Nastratin Hoge!

— **Femeile în Germania.** După ultimele statistice se constată, că pe când în Germania numărul bărbaților descrește, crește al femeilor și aceasta nu că se nasc mai multe fete ca băieți, dar din pricină că tinerii mor mai curând ca fetele, deosebit ca femeile.

Orașul unde sunt mai multe femei decât bărbați în Germania e Berlinul; și încă femei bătrâne. Aceasta probează că bărbatul cheltuiește mai multă energie vitală ca femeile și prin urmare se pierde mai curând grație puterilor distructive ce-l înconjoară și vițurilor la cari berlinezul se dă mai mult ca femeia berlineză.

„Chestiunea de naționalitate“, cartea lui Eötvös, tradusă de dl Sever Bocu, a fost trimisă la o mulțime de abonați, despre cari am crezut că o vor și răscumpăra.

De oarece sunt mulți cari nu ne-au trimis încă costul, îi rugăm pe aceasta cale să binevoiască a ni-l trimite, eventual dacă n'ar voi s'o rescumpere, să retrimite cartea fiind destul de însemnate chiar spesele de editare. Administrația.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuiește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

— **Din viața unui ex ministru.** Petru Nicolaevici Durnovo, fostul ministru de interne din Rusia, înainte de aceasta cu 10 ani a fost șeful secției poliției, deci o personalitate nu întru atâtă cunoscută, cât barbară, de care se fereau toți câți îi auzeau de nume. Avea o mare patimă; iubea femeile frumoase. Patima aceasta de care nu s'a putut lăsa nici acum, era să devină odată pentru el fatală. Acest om de poziție atât de înaltă, făcea curte pe aceea vreme doamnei L., care prin frumuseța ei a jucat un deosebit rol pentru acea societate, cine nu-i place să se plictisească, ci pururea să-și petreacă. Durnovo era curtenitorul oficios al dnei L., tot timpul liber și-l petrecea la ea și grigă cu ochi de Argus, nu cumva cineva să o amăgească dela el. Dna L., era femeie cuminte și isteată, știa să domolească pe curțizantul gelos, decâte ori acela o știa dusă de acasă. Durnovo nici nu presupunea, că afară de el să mai fi ajuns cineva în grațiile acestei femei, deși mai era unul, Campos Sartos, conzulu spaniol, care pentru humorul său era b'inevăzut în societățile din Petersburg.

Campos Sartos, care deja e mort, a fost un bărbat renumit și era și el prietenul frumoasei femei, deși trecuse etatea, când bărbatul e periculos pentru femeie. Să și poată, că între ei relațiile erau numai platonice, dar cu toate acestea Durnovo în sufletul său purta pentru el o ură

neîmpăcată, și încercă să se convingă pe deplin despre cauza urei lui. Odată intră surizând la frumoasa damă.

— Aici sunt documentele necredinței tale — zice — arătându-i mai multe epistoale.

Dama L. n'a fost însă numai frumoasă, ci înțeleaptă și energică, și a observat îndată jocul curțizantului ei.

Îndată ia epistolele din mâinile iubitului ei și-i zice.

— Dacă te atingi măcar cu un deget de mine, chiem servitoarea.

Și fără veste se furișează în o chilie laterală și închide ușa pe sine. Cu epistolele a fugit la conzulu spaniol.

— Tu măgar bătrân — îi zice — ai dat epistolele mele lui Durnovo?

El căzu în genunchi înaintea frumoasei femei, jurând că nu e vinovat. Astfel s'a sfârșit partea comică a epizodului, acum vine cea tragică. Durnovo ca șeful secției poliției, cu un dedectiv a furat dela conzulu epistolele, despre ce conzulu s'a convins îndată ce a văzut, că pulpitul mesei e gol. Îndată a mers la cel mai bătrân conzulu, Husi pașa, și cu aceasta la ministrul de externe ridicând acuza contra lui Durnovo. Ministrul de externe a raportat la țarul Alexandru III-lea, care nu cunoștea gluma și pe marginea raportului a scris următoarele:

«Acest bețivan (lump) să fie îndată demisionat». El ce e drept a fost demisionat, dar la influința prietenilor lui a fost numit de senator.

Și se pare că pentru acesta a încetat ori ce rol în viață, căci soții din senat, nu voiau să dea mână cu el. Nime n'ar fi crezut atunci, ca acest «lump» sub următorul țar să ajungă ministru de interne.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer.** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică-se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'00 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil al II-lea la „Cassa de păstrare societ. pe acții“, din Sasca-Montană, se escrie concurs cu termen până în 31 Maiu st. n.

Salar anual 1000 cor., care cu timpul se va urcă.

Reflectanții la acest post au să documenteze cu atestat de maturitate, absolvarea vreunei școli comerciale superioare și praxa de până acuma, precum și cunoașterea limbilor română, maghiară și germană.

Postul are să fie ocupat imediat după alegere.

Cei cu praxă vor fi preferiți. Din ședința direcțiunei ținută în 18 Mai s.n. Száskabánya, cotul Krassó-Szőrény.

Direcțiunea.

Economie.

Arad, 22 Mai 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 21 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	16'06—16'08
Secară pe Octomvrie	13'18—13'20
Orz pe Octomvrie	15'60—15'62
Cucuruz pe Mai	13'42—13'44
Grâu pe Mai 1096	13'26—16'28

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	15'98—15'60
Secară pe Octomvrie	13'14—13'16
Ovăs pe Octomvrie	12'56—12'58
Cucuruz pe Mai	13'06—13'08
Grâu pe Mai 1906	16'76—16'78

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15'10—15'20
„ 79—100 „	„ „
Secară: 100 „	12'20—12'30

Orz: 100 „	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14'10—14'20
„ cernut 100 klgr.	13'30—13'30
Cucuruz nou 100 „	13'00—13'10
„ vechiu 100 klgr.	„ „

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158'—
„ „ mic	„ 160'—
„ brut „ mare	„ 156'—
„ „ mic	„ 158'—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Níchin.

Un candidat de avocat cu praxă află aplicare momentană la adv. Dr. Cornel Iancu în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința clienților mei și a publicului, că

Atelierul meu de juvaericele

din Piața Andrássy Hotelul-Central l'am strămutat în Piața Andrássy nr. 20, (palatul Fischer Eliz).

Gerând spriginul onoratului public.

Cu stimă

Weinberger Ferencz.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei»:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Am fost bețiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beutură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

HUGYECZ RÓZA

Croitorie de haine englezești
și franțuzești pentru femei

ARAD, Kapolna-u. 4.

Primește spre efectuare orice lucru din bransa aceasta, în orice formă, precum și haine pentru copii pe lângă execuție fină și prețurile cele mai avantajoase.

Cere sprijin
binevoitor :

HUGYECZ ROZA

Dacă suferi de reumă și răceală. nu căuta alt medicament
o sticlă de **Dr. Flesch** spirt de reumă de

care vindecă reuma, răceala, durerea de mări, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătaie, eforturi, scuturări și umflăturile, mai în grabă de cât orice alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o

Dr. Flesch Emil apotecar „Magyar Korona”
GYÖR — Baross-ut Nr. 24.

Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26.

O sticlă de 1½ litri 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar” prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal.

Sesonul de primăvară și de vară pe anul 1906.

STOFE VERITABILE DE BRÜN.

O garnitură de 3-10 metri pentru haine bărbațești (sacco, vestă și pantaloni) costă :
Cor. 7—, 8—, 10— calitate bună
„ 12—, 14— calitate foarte „
„ 16—, 18— „ fină „
„ 21— calitatea cea mai fină „
din lână adevărată.

O garnitură pentru haine negre (redingotă) 20 cor
— Tot din magazinul firmei recunoscute ca solide

SIEGEL-IMHOF, BRÜN

să pot cumpăra tot felul de stoffe pentru pardisii, loden pentru turiști, mătase-camgarn etc. în prețurile fabricii. — Mostre să trimit gratis și franco. — Pentru transport iau răspunderea. — Mare favor pentru particulari, ocaziune de a cumpăra cu prețul original al fabricii.

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „Școala” de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice
M a k ó (casa proprie).

Vinzare de VIN în mare și mic, producțiune proprie * din podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra	52 fileri.
Vin vechiu alb	64 „
Rizling alb	80 „
Schiller (roșu)	56 „
Vin roșu vechiu	cor. 1.—
Rachiu de drojdi, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1.60 cor.
Pelin sîrbesc veritabil	1.20 „

Se capătă la **Quirini Sándor**
Arad, Aulich Sajos-u. 7/e.

MÁLICS J. sculptor și măsar ARAD, Str. Közép nr. 16.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de sculptorie din Arad, strada Közép nr. 16, care e aranjat conform recerînțelor moderne, se pregătesc

dormezele,

mobiliare de salon etc., etc., după stilul cel mai nou și după esecția cea mai frumoasă.

Mai departe în atelierul meu se găsesc

tot felul de mobile

prin ce mă aflu în plăcuta poziție, ca comanda cele mai mari să le efectuez pe lângă prețurile cele mai favorabile, în timpul cel mai scurt, posibil.

La dorință pot se dau deslușiri cu privire la prețuri, comanda din provincie se fac cu reînțoarcerea poștei.

Cerând comanda de DVoastre, rămân

cu deosebită stimă
sculptor și măsar
Málcs J., Arad, str. Közép nr. 16.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea căla 1 Martie: strada
Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum :

decorarea interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Teodorovits Milán

COFETAR ȘI PREGĂTITOR DE CIARĂ

Timișoara-Fabric

Prăvălia : Strada Principală Nr. 15. Atelierul : Strada Körte în casa proprie.

Lumini de ceară 1 kg. 1 cor. 60 fileri.
Aluate . . . 140 bucăți — 2 coroane

Serviciul prompt și conștientios!

Unde se adună Românii ?

La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi ?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat ?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi ?

In restaurantul o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări ?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care. Sâmbătă, se capătă cîrnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientios!

IOAN JABLONSKI

ATELIER DE GRAVURĂ

TIMIȘOARA — Strada Sârbească — Nro. 7.

Extraordinar! Gravuri artistice în oroloage, monograme, souvece, și embleme din aur și argint. Efectuirea monogramelor, emblemelor și a lucrurilor de Damasc, în mod prompt și artistic, în aur, argint și preste tot în orice metal, după planurile și desemnurile cele mai noi. Clichée de metal și lemn. Modele necesare pentru forme. Sigile și peceti din oțel și aramă roșie. Inscricții pe uși și mașini. Primește spre efectuare modele de aramă roșie și umplute precum și alte gravuri în sticle, os de elefant, scoică, etc. și le și o—o o—o lucru în modul cel mai artistic. o—o o—o

◆◆◆ Serviciu conștient și prețuri ieftine! ◆◆◆

— Premiat la expoziția dela 1906 din Budapesta. —

NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățător de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebuințat de ani de zile, care s-a dovedit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuros oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Perile trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

Anunț!

— Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în —

Arad. — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.

o fabrică de mașini & gronometrice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

— Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în —

o o **Austrungaria, Germania și America** o o

mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public

o o o cu tot felul de mașini gronometrice o o o

din material de prima clasă și pe lângă pre-

o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Seltană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigări miel și marf, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinărilor sus numite. —

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun. —

— Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparatură de mașini, —

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit

o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

È și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMİN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreaga comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ÁRMİN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștință stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

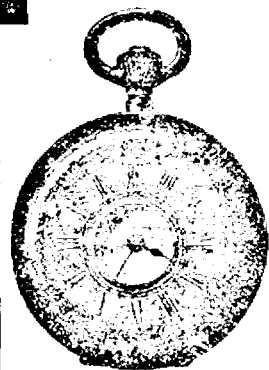
unde de altfel având prăvălie, țin garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efectuesc în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluții cu automat. —

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă
juvalericale atât pe bani gata cât și

— **ÎN RATE** —

pe lângă cheazăie de 10 ani și prețuri ieftine,
liferează cea mai bună prăvălie în aceasta
privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimite CATALOGUE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit.

Correspondențele să se facă în cât se poate
în limba maghiară, germană sau franceză.